

AKP NİÇİN SERMAYE YANLISI?

Aydınlık Dergisi, 30 Temmuz 2006

Yıldırım Koç

AKP niçin işçi karşıtı ve sermaye yanlısı?

Bence birinci neden, İslamcı düşünürlerin sermaye yanlısı olması. İkinci neden, emperyalizmin ve genel olarak sermayenin gücü ve etkisi. Üçüncü neden, İslamcı kesimde sermaye birikiminin önemli düzeylere ulaşması. Dördüncü neden ise işçilerin yapılan uygulamalara gereken tepkiyi henüz kitlesel biçimde göstermemiş olmaları.

İslamcı düşüncede sermayenin yeri ne?

İslamcı düşünürler çeşitli açıklamalarda emeğe ilişkin övücü sözler söylerler; fakat emek ile sermaye arasındaki ilişkide emek kayırılmaz. Aksine, sermaye korunur ve kollanır. Örneğin, sermayeden zekat alınmaz. Marmara Üniversitesi Ortadoğu ve İslam Ülkeleri Ekonomik Araştırma Merkezi Müdürü Doç.Dr.İlhan Uludağ bu konuda şunları söylemektedir¹:

**"Sermayeden zekat alınmıyor, üretime yönelik sermayeden zekat alınmıyor. İslamın mükemmelliğine bakın ki, yıllar, asırlar sonra, ancak bugün Batı sistemleri yatırım indirimi, yatırım teşviki adı altında İslam'ın bu uygulamasına yaklaşabiliyorlar.
"Evet, herşeyden zekat alınıyor ama sermayeden zekat alınmıyor. Demek ki üretime teşvik var, sermaye birikimine teşvik var."**

İslamcı düşünürler arasında yaygın bir tavır, sermayenin kamu hizmeti yerine getirdiğini savunmaktadır. Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Dr.Hayreddin Karaman bir kitabında şunları yazmaktadır²:

"İşveren bir amme hizmeti yapmakta, toplumun bir ihtiyacını karşılayarak farz-ı kifaye olan bir vazifeyi onlar namına yüklenmektedir. İşçilerin ve diğer vatandaşların işverene bu gözle bakmaları İslam gereğidir."

Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Doç.Dr. Hamza Aktan ise, işverenlerin propagandalarında yaygın olarak işlenen bir görüşü, işverenlerin işçiye "ekmek kapısı" açtığı iddiasını yinelemektedir³:

"Meşru kazancından biriktirdiği sermayenin zekatını vermesi ve bir miktarını tasadduk ederek muhtaçlara yardım etmesi yanında, emeğinden başka arzedecek bir şeyi bulunmayan fakir kimselere iş imkanı hazırlamasının o sermayedarın fukaraya arzedeceği önemli hizmetlerden biri olarak tasvip göreceği ayetin esprisine uygundur diyebiliriz."

Doç.Dr.Hamza Aktan da iş bulan bir işçinin tavrının nasıl olması gerektiğini şöyle anlatmaktadır⁴:

"İşçinin kendi kapasitesine göre elinden geldiği nisbette dürüst olarak çalışması görevidir. İnançlı bir müslüman işçi, emeğini kiralayabileceği bir işyeri bulmuş olmasını ilahi bir lutuf olarak kabul etmelidir."

Hayreddin Karaman, sermaye için gösterilen hoşgörüyü şöyle anlatmaktadır⁵:

"İslam'dan önce arapların, hayatlarını kazanmak için kullandıkları pekçok yolu sonradan İslam yasakladı; ancak sahiplerinin bu gayr-i meşru yollardan kazandıkları mal ve mülklerini

¹ Uludağ, İlhan, "Tartışmalar," **İslam'da Emek ve İşçi-İşveren Münasebetleri**, Ensar Neşriyat, İstanbul, 1986, s.99.

² Karaman, Hayreddin, **İslam'da İşçi - İşveren Münasebetleri**, Marifet Yay., İstanbul, 1981, s.63.

³ Aktan, Doç.Dr.Hamza, "İslam'da Emek ve Sermaye İlişkisi," ENSAR Vakfı, a.g.k., 1986, s.343.

⁴ Aktan, H., a.g.m., ENSAR Vakfı, a.g.k., 1986, s.350.

⁵ Karaman, H., a.g.k., 1981, s. 101.

ellerinden almadı; keza tefecilere, fuhuş yapanlara ve yağmacılara dokunmadı; yani geçmişte yaptıklarından dolayı onları sorumlu tutmadı."

İslamcı düşünörlere göre, İslamcı düzen ekonomik faaliyetin sermaye tarafından gerçekleştirilmesine dayanmaktadır. İslamcı düşünörlere özelleştirmeyi açıkça savunmaktadır⁶:

"İslam, prensip olarak ticaret, sanayi ve ziraat sektörlerinin yaptıklarını, onların yerine bizzat devletin yapmasını benimsemiyor. İslam'a göre, devletin vazifesi, ölkede dirlik ve düzeni sağlamak, eğitim ve öğretim yoluyla halka doğru ve hayırlı yolu göstermek, adaleti tesis etmek, bozukluk ve gayr-i meşruluklara son vermek, amme hizmetlerini yerine getirmektir."
"Eğer devlet, diğer ticari ve sınai işlere el atarsa, kurup yürüttükten ve başarı sağladıktan sonra bunları ilk fırsatta fertlere devretmelidir."

AKP'nin tavrı önemli ölçüde bu anlayışın bir sonucudur.

---

⁶ Karaman, H., a.g.k., 1981, s.114 ve 115.